

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление (аграрна икономика)“

Изготвил рецензията: доц. д-р Мария Радославова Станимирова, научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“, ръководител катедра „Аграрна икономика“ при Икономически университет – Варна.

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление (аграрна икономика)“, професионално направление 3.8 "Икономика", област на висшето образование 3 "Социални, стопански и правни науки" в СА „Д. А. Ценов“ - Свищов.

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на Научно жури със Заповед № 383 / 02.05.2018 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“.

Автор на дисертационния труд: Милена Тодорова Тодорова, докторант по научната специалност „Икономика и управление (аграрна икономика)“ към катедра „Аграрна икономика“ във факултет „Производствен и търговски бизнес“ на СА „Д. А. Ценов“ – гр. Свищов.

Тема на дисертационния труд: "Регулативни въздействия върху развитието на агробизнеса в България".

I. Информация за докторанта

Докторантът Милена Тодорова Тодорова се е обучавала в докторантура в задочна форма на обучение, по научната специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“ катедра „Аграрна икономика“ на факултет „Производствен и търговски бизнес“ при СА „Д. А. Ценов“ – гр. Свищов (СА). Зачисляването в задочна докторантура е осъществено със Заповед на Ректора на СА № 401/29.04.2015 г. Сроктът на обучение е 4 години, считано от 01.05.2015 г. до 01.05.2019 г. Научени ръководители са доц. д-р Марина Ангелова Николова и доц. д-р Маруся Станчева -

Линкова. Със заповед №1177/21.11.2017 г. е променена темата на дисертационния труд от „Регулиране и стимулиране условията за бизнес в аграрния сектор” на „Регулативни въздействия върху развитието на агробизнеса в България”. Докторантът е отчислен с право на защита преди изтичане на срока на докторантурата със Заповед на Ректора на СА №389/02.05.2018 г.

Докторантът Милена Тодорова е завършила бакалавърска и магистърска степен „Финансово управление” в СА „Д. А. Ценов” – Свищов и магистърска степен по специалност право във ВСУ „Черноризец Храбър”, Варна.

Професионалният ѝ опит включва работа на позиция технически асистент от 2008 г. до 2010 г. и юрисконсулт от 2010 г. до 2012 г. на „Вип симерс груп” ООД, юрисконсулт на общински съвет на община Лом през периода 2012-2015 г., а от 2012 г. до момента е главен изпълнителен директор на „Вип симерс груп” ООД.

II. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд е посветен на актуален въпрос – регулативните въздействия върху развитието на агробизнеса в България. Това се обуславя от необходимостта европейската и националната аграрни политики да регулират развитието на земеделските стопанства, които функционират в условията на нарастващото потребителско търсене на здравословни и биологично чисти храни и задълбочаващия се в световен мащаб продоволствен проблем.

Оригиналният момент в представения дисертационен труд е, че авторът е успял на основата на проучвания в специализираната литература и собствено изследване да анализира въздействието на националното и европейско регулиране върху условията и факторите за развитие на селското стопанство в България.

Обобщенията в теоретичната част са следствие от запознаване със значителен брой литературни източници, практически разработки и различни позиции на водещи автори в областта на аграрната политика, биологичното земеделие, регулирането на земеделското производство и неговото нормативното регламентиране. Това позволява на автора да изследва зависимостта на земеделските стопанства от факторите на средата и да предложи модел за съвместно (конвенционално и био) отглеждане на пшеница. Посоченото до момента аргументира актуалността и значимостта на представения дисертационен труд.

Дисертационният труд е в общ обем от 179 страници основен текст и приложения. В структурно отношение е оформен както следва - увод, три глави, заключение и използвани източници. Представената структура в глави и параграфи е сравнително балансирана. В дисертацията се съдържат 37 фигури, 30 таблици и 2 приложения. Използвани са 121 литературни източници (вкл.: 77 на български език; 21 на английски език; 10 нормативни документи и 13 електронни адреса).

III. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Въведението на дисертацията представя цялостна концептуална рамка на изследването. В него са представени: актуалност на научното изследване; цел и задачи; обект и предмет на изследване; водеща изследователска теза; изследователски методи; информационна обезпеченост и възприети ограничителни условия.

Докторантът достатъчно аргументирано обосновава актуалността и значимостта на научното изследване. Обектът и предметът на дисертационния труд са ясно формулирани. Изследователската цел, задачи и теза коректно представят намеренията на докторанта, които намират конкретна реализация с представения труд, но целта е представена твърде общо, не съдържа ясно предмета на изследване и постигнати в дисертацията резултати в теоретичен план. Изследователските методи са подходящо подбрани. Възприетите ограничителни условия като цяло прецизират изследователската рамка.

В първата глава докторантът е концептуализирал някои теоретични направления свързани с: факторите, обуславящи икономическата роля и значение на агросектора, същността и особеностите на регулирането на аграрния сектор и в частност на сектор земеделие. В тази глава на разработката са разкрити и взаимовръзките на агросектора с останалите икономически сектори в България. Като цяло в тази глава, която би следвало да има предимно теоретични приноси и да обосновава проблеми от научен характер, се съдържат основно анализи на основата на вторични статистически данни за България.

Във втора глава са представени: ефектите от прилагането на европейската обща селскостопанска политика в България. В резултат на направения в тази глава SWOT анализ се достига до извода, че възможната приложима стратегия за развитие на

агросектора в България е агресивно – диверсификационна. В тази част на дисертационния труд авторът предлага модел за развитие на съвместно (конвенционално и биологично) земеделие. За разработване на модела е избрана конкретна култура – пшеница с аргумента, че е от нея се произвежда най-широко потребяваната в страната хранителна продукция (хляб и хлебни изделия) и нейното производство подлежи на строги регулации.

Трета глава от дисертационния труд има приложен характер и се фокусира върху условията за прилагане на биоземеделие в България. Авторът предлага прилагането на нова кумулативна мярка от ПРСР, която да доведе до по-широко използване на биоземеделието. Разработени са три сценария за бъдещото развитие на съвместното отглеждане на пшеница по конвенционален и биологичен начин. Изведени са конкретни изводи и препоръки.

В представеното заключение авторът сполучливо е синтезирал постигнатите резултати в теоретичен, постановъчен и аналитично-прескриптивен план.

Библиографската справка (съдържаща 121 източника) показва добра литературна осведоменост на автора на дисертационния труд. Езикът и стилът на разработката са научни.

Дефинираните цел и задачи считам за постигнати.

Основните моменти от дисертационния труд са намерили място в представения автореферат. В този смисъл съдържанието на автореферата кореспондира с основния труд на автора.

IV. Оценка на публикациите на докторанта

В автореферата на докторанта са представени четири публикации, свързани с темата на дисертационния труд: две самостоятелни статии и два самостоятелни доклада. Всички публикации са в специализирани издания, с което отговарят на изискванията във връзка с присъждане на образователната и научната степен „доктор“.

V. Научни и практико-приложни приноси на дисертационния труд

Представената в автореферата справка за научната новост и полезност на представения дисертационен труд съдържа четири приносни моменти. Справката за дефинираните приноси коректно отразява основните постижения на докторанта.

Приносните моменти условно могат да бъдат разграничени от гл.т. на техния характер:

- с теоретико-приложен характер – принос № 1 и № 2.
- с практико-приложен характер – приноси № 3, 4.

VI. Въпроси по дисертационния труд

С оглед създаване на предпоставки за по-убедително защитаване на труда на докторанта си позволявам да направя няколко коментара и да задам следните въпроси:

1. Целта на дисертационния труд „анализиране въздействията на националното и европейското регулиране върху условията и факторите за развитие на селското стопанство“ считам за твърде общо дефинирана, без да насочва ясно внимание към предмета на изследване.

2. В теоретичната част би могло по-ясно да се дефинират и структурират понятия като: „регулативно въздействие“, „видове регулативни въздействия“, „регулативни механизми“ и др. и да се отдели по-задълбочено внимание, от позициите на различни автори на подходите за регулиране и подходи за развитие на агробизнеса.

3. В дисертационния труд (стр. 24) се споменава за заинтересовани страни в агробизнеса. В какви групи могат да се структурират заинтересованите страни?

4. Какви подходи за развитие на агробизнеса познавате и по какъв начин регулативните въздействия са обвързани с прилагания подход?

VII. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Представеният дисертационен труд представлява мащабно изследване на значим и актуален проблем. Приносите на автора допълват съществуващите знания по отношение на възможностите за оказване на регулативни въздействия върху условията и факторите за развитие на агробизнес в България.

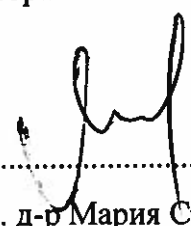
Дисертационният труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ за присъждане на образователната и научната степен „доктор“, поради което с убеденост предлагам на членовете на уважаемото Научно жури да вземат положително решение за присъждане на образователната и научната степен „доктор“ по научната специалност

„Икономика и управление (аграрна икономика)“ на докторант Милена Тодорова
Тодорова.

01.06.2018 г.

Варна

Изготвил рецензията:

(доц. д-р Мария Станимирова)